

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2016/1162 ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 30ής Ιουνίου 2016

σχετικά με την αποκάλυψη εμπιστευτικών πληροφοριών στο πλαίσιο ανακριτικών ερευνών
(ΕΚΤ/2016/19)

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ,

Έχοντας υπόψη το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, και ιδίως το άρθρο 12.3,

Έχοντας υπόψη την απόφαση ΕΚΤ/2004/2, της 19ης Φεβρουαρίου 2004, για τη θέσπιση του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας⁽¹⁾, και ιδίως τα άρθρα 23 και 23α,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Με τη θέσπιση του ενιαίου εποπτικού μηχανισμού (ΕΕΜ) τόσο η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) όσο και οι εθνικές αρμόδιες αρχές (ΕΑΑ) είναι δυνατό να λαμβάνουν αιτήματα εθνικών ανακριτικών αρχών για την αποκάλυψη εμπιστευτικών πληροφοριών οι οποίες παράγονται ή ανταλλάσσονται κατά την άσκηση των εποπτικών τους καθηκόντων και αρμοδιοτήτων.
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο 136 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 468/2014 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ/2014/17)⁽²⁾, όταν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2013⁽³⁾ δημιουργούνται στην ΕΚΤ βάσιμες υπόνοιες περί πιθανής διάπραξης ποινικού αδικήματος, αυτή ζητεί από την οικεία ΕΑΑ την παραπομπή του ζητήματος στις αρμόδιες αρχές για διενέργεια έρευνας και πιθανώς άσκηση ποινικής δίωξης σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.
- (3) Οι ΕΑΑ και οι εθνικές ανακριτικές αρχές συνεργάζονται από καιρό στον τομέα της αντιμετώπισης περιπτώσεων πρόσβασης σε εμπιστευτικές πληροφορίες που αφορούν εποπτευόμενες οντότητες ή εποπτευόμενους ομίλους κατά την έννοια του άρθρου 2 παράγραφοι 20 και 21, αντίστοιχα, του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 468/2014 (ΕΚΤ/2014/17), σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία. Οι όροι της μεταξύ τους συνεργασίας και της αποκάλυψης εμπιστευτικών πληροφοριών στις εθνικές ανακριτικές αρχές καθορίζονται κατά μείζονα λόγο από το οικείο εθνικό δίκαιο. Ωστόσο, το ενωσιακό δίκαιο ασκεί συγκεκριμένη επίδραση στους όρους υπό τους οποίους επιτρέπεται να αποκαλύπτονται σε εθνικές ανακριτικές αρχές, κατόπιν αιτήματός τους, εμπιστευτικές πληροφορίες που βρίσκονται στην κατοχή αρμόδιων αρχών, περιλαμβανομένης της ΕΚΤ στο πλαίσιο του ΕΕΜ. Ενδεικτικά, οι σχετικές διατάξεις του ενωσιακού δικαίου θεσπίζουν την αρχή της ειλικρινούς και καλόπιστης συνεργασίας, καθώς επίσης και την υποχρέωση ανταλλαγής πληροφοριών εντός του ΕΕΜ, την υποχρέωση προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου.
- (4) Οι εν λόγω όροι, πέραν της εφαρμογής τους στις περιπτώσεις αποκάλυψης εμπιστευτικών πληροφοριών που αφορούν τα καθήκοντα τα οποία αναθέτει στην ΕΚΤ ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 και των πληροφοριών που κατέχει ορισμένη ΕΑΑ όταν συνδράμει την ΕΚΤ στην άσκηση των καθηκόντων της βάσει του ίδιου κανονισμού, μπορούν κατ' αρχήν να εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις αποκάλυψης εμπιστευτικών πληροφοριών που σχετίζονται με καθήκοντα νομισματικής πολιτικής και λοιπά καθήκοντα που αφορούν το ΕΣΚΤ/Ευρωσύστημα.
- (5) Η ΕΚΤ θα πρέπει να ανταποκρίνεται τόσο στο καθήκον της να τηρεί το επαγγελματικό απόρρητο όσο και στο καθήκον της να διαφυλάσσει τη λειτουργία και την ανεξαρτησία της. Ακόμη, θα πρέπει να εξακολουθήσει να σέβεται το δημόσιο συμφέρον και ορισμένα ιδιωτικά συμφέροντα, μεταξύ άλλων μη αποκαλύπτοντας ορισμένα έγγραφα ή πληροφορίες η αποκάλυψη των οποίων θα υπονόμει τα εν λόγω συμφέροντα. Πάντως, η τήρηση των ως άνω καθηκόντων δεν θα πρέπει να οδηγεί σε απόλυτη απαγόρευση της αποκάλυψης από την ΕΚΤ εμπιστευτικών πληροφοριών καλυπτόμενων από το επαγγελματικό απόρρητο στις εθνικές ανακριτικές αρχές.

⁽¹⁾ ΕΕ L 80 της 18.3.2004, σ. 33.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 468/2014 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 16ης Απριλίου 2014, που θεσπίζει το πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, των εθνικών αρμόδιων αρχών και των εθνικών εντεταλμένων αρχών εντός του ενιαίου εποπτικού μηχανισμού (κανονισμός για το πλαίσιο ΕΕΜ) (ΕΚΤ/2014/17) (ΕΕ L 141 της 14.5.2014, σ. 1).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 2013, για την ανάθεση ειδικών καθηκόντων στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων (ΕΕ L 287 της 29.10.2013, σ. 63).

- (6) Το ενωσιακό δίκαιο προβλέπει την υποχρέωση προστασίας της εμπιστευτικότητας ορισμένων πληροφοριών ή εγγράφων, περιλαμβανομένων των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και απαγορεύει την αποκάλυψή τους σε τρίτους, με την επιφύλαξη κάποιων εξαιρέσεων. Ειδικότερα, σύμφωνα με τους κανόνες περί επαγγελματικού απορρήτου της οδηγίας 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*), εμπιστευτικές πληροφορίες τις οποίες λαμβάνουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους πρόσωπα που ασκούν ή έχουν ασκήσει δραστηριότητα για λογαριασμό των αρμόδιων αρχών και οι εντεταλμένοι των εν λόγω αρχών ελεγκτές ή εμπειρογνώμονες μπορούν να δημοσιοποιούνται μόνο σε συνοπτική ή συγκεντρωτική μορφή, ώστε να μην προκύπτει η ταυτότητα συγκεκριμένων πιστωτικών ιδρυμάτων, με την επιφύλαξη περιπτώσεων που εμπίπτουν στη σφαίρα του ποινικού δικαίου.
- (7) Σύμφωνα με το άρθρο 37.2 του καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, πρόσωπα που έχουν πρόσβαση σε δεδομένα καλυπτόμενα από νομοθεσία της Ένωσης που επιβάλλει υποχρέωση απορρήτου θα πρέπει να υπόκεινται στην εν λόγω νομοθεσία.
- (8) Προς το παρόν το ενωσιακό δίκαιο δεν προβλέπει κάποιο διαδικαστικό πλαίσιο για τη διαχείριση αιτημάτων των εθνικών ανακριτικών αρχών προς την ΕΚΤ, τις ΕΑΑ ή τις εθνικές κεντρικές τράπεζες (ΕθνΚΤ) για την αποκάλυψη εμπιστευτικών πληροφοριών που αφορούν τα καθήκοντα τα οποία αναθέτει στην ΕΚΤ ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 και των πληροφοριών που κατέχει ορισμένη ΕΑΑ ή ΕθνΚΤ όταν συνδράμει την ΕΚΤ στην άσκηση των καθηκόντων της βάσει του ίδιου κανονισμού, ή εμπιστευτικών πληροφοριών που σχετίζονται με καθήκοντα νομισματικής πολιτικής και λοιπά καθήκοντα που αφορούν το ΕΣΚΤ/Ευρωσύστημα. Πάντως, οι εθνικοί διαδικαστικοί κανόνες που τυχόν διέπουν τέτοια αιτήματα θα πρέπει να συνάδουν με τις γενικές αρχές του ενωσιακού δικαίου και, ιδίως, με την αρχή της ελικρινούς και καλόπιστης συνεργασίας και με την υποχρέωση ανταλλαγής πληροφοριών κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2013. Εν προκειμένω, ακολούθως και προς το ενωσιακό δίκαιο, η ΕΚΤ θα χαρτίζε τη διεξαγωγή διαβούλευσης με τις ΕΑΑ ή ΕθνΚΤ ή, όποτε κρίνεται σκόπιμο, την ενημέρωσή της αναφορικά με αιτήματα των εθνικών ανακριτικών αρχών προς εκείνες για την αποκάλυψη εμπιστευτικών πληροφοριών που αφορούν τα καθήκοντα τα οποία αναθέτει στην ΕΚΤ ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1024/2013, περιλαμβανομένων των πληροφοριών τις οποίες κατέχει ορισμένη ΕΑΑ ή ΕθνΚΤ όταν τη συνδράμει στην άσκηση των καθηκόντων της βάσει του ίδιου κανονισμού, ή εμπιστευτικών πληροφοριών που σχετίζονται με καθήκοντα νομισματικής πολιτικής και λοιπά καθήκοντα που αφορούν το ΕΣΚΤ/Ευρωσύστημα.
- (9) Η παρούσα απόφαση δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται σε αιτήματα πρόσβασης σε πληροφορίες οι οποίες αφορούν πρόσωπα που συνδέονται με την ΕΚΤ με σχέση απασχόλησης ή με άμεση ή έμμεση συμβατική σχέση για την εκτέλεση έργων, την προμήθεια προϊόντων ή την παροχή υπηρεσιών.
- (10) Επομένως, η παρούσα απόφαση θα πρέπει να καθορίσει, αφενός, τους όρους που εφαρμόζει η ΕΚΤ όσον αφορά την αποκάλυψη, από τις ΕΑΑ και τις ΕθνΚΤ στις εθνικές ανακριτικές αρχές, εμπιστευτικών πληροφοριών που αφορούν τα καθήκοντα τα οποία αναθέτει στην ίδια ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 ή εμπιστευτικών πληροφοριών που σχετίζονται με καθήκοντα νομισματικής πολιτικής και λοιπά καθήκοντα που αφορούν το ΕΣΚΤ/Ευρωσύστημα και, αφετέρου, το σχετικό διαδικαστικό πλαίσιο.
- (11) Το Γραφείο Συμμόρφωσης και Διακυβέρνησης της ΕΚΤ ενεργεί ως συντονιστής των αιτημάτων πρόσβασης σε έγγραφα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας απόφασης,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «εμπιστευτικές πληροφορίες»: οποιεσδήποτε εμπιστευτικές πληροφορίες, περιλαμβανομένων των πληροφοριών που καλύπτονται από κανόνες περί προστασίας δεδομένων, από την υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου και από τους κανόνες περί επαγγελματικού απορρήτου της οδηγίας 2013/36/ΕΕ ή έγγραφα που φέρουν διαβάθμιση «ECB-CONFIDENTIAL» (ΕΚΤ-ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΟ) ή «ECB-SECRET» (ΕΚΤ-ΑΠΟΡΡΗΤΟ) βάσει του καθεστώτος απορρήτου της ΕΚΤ, εξαιρουμένων οποιωνδήποτε πληροφοριών αφορούν πρόσωπα συνδεδεμένα με την ΕΚΤ με σχέση απασχόλησης ή με άμεση ή έμμεση συμβατική σχέση για την εκτέλεση έργων, την προμήθεια προϊόντων ή την παροχή υπηρεσιών·

(*) Οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, για την τροποποίηση της οδηγίας 2002/87/ΕΚ και για την κατάργηση των οδηγιών 2006/48/ΕΚ και 2006/49/ΕΚ (ΕΕ L 176 της 27.6.2013, σ. 338).

- β) «εθνική ανακριτική αρχή»: εθνική αρχή με αρμοδιότητα σε ζητήματα ποινικού δικαίου·
- γ) «εθνική αρμόδια αρχή» (ΕΑΑ): νοείται όπως στο άρθρο 2 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2013. Η εν λόγω έννοια δεν θίγει ρυθμίσεις εθνικού δικαίου οι οποίες αναθέτουν ορισμένα εποπτικά καθήκοντα σε ΕθνΚΤ που δεν έχει οριστεί ως ΕΑΑ. Ως προς τις ρυθμίσεις αυτές οποιαδήποτε αναφορά της παρούσας απόφασης σε ΕΑΑ καταλαμβάνει και την ΕθνΚΤ σε σχέση με τα ως άνω εποπτικά καθήκοντα.

Άρθρο 2

Αιτήματα εθνικών ανακριτικών αρχών προς την ΕΚΤ

1. Κατόπιν σχετικού αιτήματος εθνικής ανακριτικής αρχής η ΕΚΤ μπορεί να παρέχει σε ΕΑΑ ή ΕθνΚΤ εμπιστευτικές πληροφορίες που έχει στην κατοχή της και αφορούν τα καθήκοντα τα οποία αναθέτει στην ίδια ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 ή σχετίζονται με καθήκοντα νομισματικής πολιτικής ή λοιπά καθήκοντα που αφορούν το ΕΣΚΤ/Ευρωσύστημα, με σκοπό την περαιτέρω αποκάλυψή τους στην αιτούσα εθνική ανακριτική αρχή, υπό τους ακόλουθους όρους:
- α) η ΕΑΑ ή ΕθνΚΤ δεσμεύεται να απαντά στο σχετικό αίτημα εκ μέρους της ΕΚΤ·
- β) είτε i) η υποχρέωση αποκάλυψης των εν λόγω πληροφοριών σε εθνική ανακριτική αρχή προβλέπεται ρητά στο ενωσιακό ή το οικείο εθνικό δίκαιο είτε ii) το σχετικό νομικό πλαίσιο επιτρέπει την αποκάλυψή τους και δεν συντρέχουν επιτακτικοί λόγοι για τη μη αποκάλυψή τους συνδεδεμένοι με την ανάγκη διαφύλαξης των συμφερόντων της Ένωσης ή αποτροπής παρεμβάσεων στη λειτουργία και ανεξαρτησία της ΕΚΤ, ιδίως διά της υπονόμευσης της εκπλήρωσης των καθηκόντων της·
- γ) η ΕΑΑ ή η ΕθνΚΤ δεσμεύεται να ζητεί από την αιτούσα εθνική ανακριτική αρχή να εγγυάται την προστασία των παρεχόμενων εμπιστευτικών πληροφοριών από τυχόν δημοσιοποίησή τους.
2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων του ενωσιακού ή εθνικού δικαίου που τυχόν διέπουν την αποκάλυψη των εν λόγω εμπιστευτικών πληροφοριών.

Άρθρο 3

Αιτήματα εθνικών ανακριτικών αρχών προς ΕΑΑ ή ΕθνΚΤ

1. Για τις περιπτώσεις στις οποίες ορισμένη εθνική ανακριτική αρχή υποβάλλει σε ΕΑΑ ή ΕθνΚΤ αίτημα για την αποκάλυψη εμπιστευτικών πληροφοριών που αφορούν καθήκοντα τα οποία αναθέτει στην ΕΚΤ ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 ή σχετίζονται με καθήκοντα νομισματικής πολιτικής ή λοιπά καθήκοντα που αφορούν το ΕΣΚΤ/Ευρωσύστημα, και ανεξαρτήτως του αν κάτοχος των πληροφοριών είναι η ΕΚΤ ή η εν λόγω ΕΑΑ ή ΕθνΚΤ, η ΕΚΤ ζητεί από τις ΕΑΑ και ΕθνΚΤ να συμφωνούν ότι με τη λήψη του σχετικού αιτήματος προβαίνουν σε διαβούλευση μαζί της, όποτε αυτό είναι δυνατό, αναφορικά με τον τρόπο απάντησης στο ως άνω αίτημα. Στο πλαίσιο της διαβούλευσης η ΕΚΤ υποδεικνύει αν επιτρέπεται η αποκάλυψη των συγκεκριμένων πληροφοριών και, κατά περίπτωση, αν συντρέχουν επιτακτικοί λόγοι για τη μη αποκάλυψή τους συνδεδεμένοι με την ανάγκη διαφύλαξης των συμφερόντων της Ένωσης ή αποτροπής παρεμβάσεων στη λειτουργία και ανεξαρτησία της ΕΚΤ. Η ΕΚΤ συμβουλεύει σχετικά την ΕΑΑ ή ΕθνΚΤ, υπό την προϋπόθεση ότι η διαβούλευση λαμβάνει χώρα έγκαιρα, ήτοι προτού η ΕΑΑ ή η ΕθνΚΤ οριστικοποιήσει την απάντησή της λαμβάνοντας οριστική απόφαση.
2. Η ΕΚΤ ζητεί από τις ΕΑΑ να συμφωνούν να την ενημερώνουν έγκαιρα, και σε κάθε περίπτωση πριν από την οριστικοποίηση της απάντησής τους σε αιτήματα εθνικών ανακριτικών αρχών για την αποκάλυψη εμπιστευτικών πληροφοριών που αφορούν λιγότερο σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα εποπτευόμενα απευθείας από τις εν λόγω ΕΑΑ στο πλαίσιο άσκησης των εποπτικών τους αρμοδιοτήτων βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2013, εφόσον οι τελευταίες θεωρούν ότι οι αιτούμενες πληροφορίες είναι ουσιώδεις ή ότι η αποκάλυψή τους μπορεί να επηρεάσει δυσμενώς τη φήμη του ΕΕΜ. Η ΕΚΤ καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να παρέχει την απάντησή της εντός της προθεσμίας που τάσσει η ΕΑΑ, υπό την προϋπόθεση ότι αυτή είναι εύλογη, δικαιολογείται αντικειμενικά και λήγει προτού η ΕΑΑ οριστικοποιήσει την απάντησή της προς την εθνική ανακριτική αρχή λαμβάνοντας οριστική απόφαση.
3. Η ΕΚΤ ζητεί από τις ΕΑΑ και τις ΕθνΚΤ να συμφωνούν να την ενημερώνουν τακτικά για κάθε αίτημα εθνικής ανακριτικής αρχής σχετικά με το οποίο αυτές δεν διαβουλευτήκαν μαζί της σύμφωνα με την παράγραφο 1 ή δεν την ενημέρωσαν σύμφωνα με την παράγραφο 2, για λόγους που εκφεύγουν της δυνατότητας ελέγχου τους και, όπου είναι δυνατό, για τυχόν πληροφορίες που αποκαλύπτονται βάσει κάθε τέτοιου αιτήματος.

Άρθρο 4

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Φρανκφούρτη, 30 Ιουνίου 2016.

Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ
Mario DRAGHI
